

Postbus 85980, 2508 CR Den Haag

Provinciale Staten Zeeland
T.a.v. de statengriffier

Per e-mail statengriffier@zeeland.nl

Ons kenmerk UIT16.0338

Datum 03/10/2016

Onderwerp Zienswijze Dierenbescherming op
Verordening Wet natuurbescherming – Provincie
Zeeland

Behandeld door Janneke van Kessel

Geachte statengriffier, geachte heer Joosse,

Vriendelijk verzoek ik u bijgaande zienswijze op de Verordening Wet natuurbescherming van Provincie Zeeland mee te nemen in de besprekingen over dit onderwerp binnen de Provinciale Staten. Vanzelfsprekend hopen wij dat u onze aanbevelingen ter harte zult nemen. Uiteraard zijn wij bereid tot nader overleg of het beantwoorden van vragen indien deze er zijn. U kunt hiervoor contact opnemen met ondergetekende op 088-811 3500 of 06-278 60610, of via e-mail: janneke.vankessel@dierenbescherming.nl

Wij zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren

Janneke van Kessel
Regiobbyyist

Verordening Wet natuurbescherming Zeeland – Zienswijze Dierenbescherming - 30-09-2016

Samenstelling Faunabeheereenheden (artikel 3.1/3.2)

Aanbeveling 1

Geef wetenschappelijke kennis een plek in het faunabeheer door de bestuursamenstelling uit te bereiden met een wetenschappelijke bestuurszetel (of desnoods verplicht advies in te winnen tijdens het opstellen van beheerplannen).

Toelichting

Borging van wetenschappelijke kennis in de uitvoering is van essentieel belang om te komen tot een faunabeheer dat plaatsvindt daar waar nodig, dat dit effectief gebeurt en dat het beheer op basis van gedegen evaluaties kan worden bijgesteld of stopgezet. En dus niet slechts het *ad hoc* inschakelen of consulteren van een wetenschapper, of op verzoek van het bestuur. Toevoegen van wetenschappelijke input heeft niet alleen meerwaarde via gevraagd maar juist ook via ongevraagd advies.

Aanbeveling 2

Neem een definitie voor duurzaam beheer in de begripsbepaling (1.1) op die luidt als volgt: 'het geheel aan maatregelen dat erop is gericht het effect van fauna op door de wet erkende belangen te verminderen. Het betreft niet alleen direct ingrijpen in aantallen dieren, maar ook indirect beïnvloeden van de aanwezigheid van dieren door het landschap minder geschikt te maken (preventieve maatregelen, bijvoorbeeld door het verjagen van dieren met laser, het weren van dieren door hekken en het habitat aan te passen zodat het minder geschikt is om in te broeden).'

Toelichting

Door verschillende stakeholders, waaronder deelnemers in de huidige Faunabeheereenheden wordt aan het begrip 'duurzaam beheer' een andere invulling gegeven. De één meent onder 'duurzaam beheer' primair het doden van dieren te verstaan in het licht van aantalsregulatie, de ander denkt vooral aan het inzetten van een breed scala aan niet-dodende en dodende middelen om zo conflicten tussen mens en dier zo diervriendelijk en effectief mogelijk op te lossen met oog voor toekomstige ontwikkelingen. De Dierenbescherming is van mening dat alleen in geval van het laatste sprake is van duurzaam beheer en waarin het welzijn van dieren serieus wordt meegenomen, en dat dit ook is wat de overheid voor ogen heeft gehad met deze toevoeging in de Wet natuurbescherming. Helaas, voor zover wij hebben kunnen nagaan geeft de Wet natuurbescherming, het onderliggende besluit en regeling en de memories van toelichting hierin niet voldoende houvast. Dit omdat de wetgever geen definitie geeft van 'duurzaam beheer van populaties'. Door deze verschillen van interpretatie is het mogelijk dat in de praktijk de beoogde maatschappelijke verbreding, dat het beheer meer maatschappelijk verantwoord wordt, en dus een faunabeheer waarin alternatieven voor het doden van dieren transparant en effectief worden ingezet, niet gerealiseerd wordt.

Algemene eisen aan een faunabeheerplan (artikel 4.4)

Aanbeveling

Eis dat in een FBP voor elke diersoort waarvoor schadebestrijding en/of populatiebeheer van toepassing is middels een ontheffing of vrijstelling een probleemanalyse schema en beheermaatregelenstroomschema wordt opgenomen, zodat adequaat getoetst kan worden op het gebruik van preventieve maatregelen, zoals geëist in de wet.

Toelichting

Bij een ontheffingsaanvraag en vrijstelling en het gebruik daarvan, moet eerst aangetoond worden dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn. Het opnemen van schema's waarmee per diersoort op gebiedsniveau een probleemanalyse uitgevoerd kan worden, en een uitvoeringsstappenplan met daarin preventieve maatregelen, zorgt ervoor dat de uitvoerders duidelijkere handvatten meekrijgen om er voor te zorgen dat er echt volgens de letter van de wet gewerkt wordt. Bovendien geeft de wetgever de provincie ook de ruimte om dit op te nemen: Artikel 3.12 lid 4 stelt: '*Onderdeel van het faunabeheerplan zijn passende en doeltreffende maatregelen ter voorkoming en bestrijding van schade aangericht door in het wild levende dieren*'.

In een stappenplan staan doeltreffende maatregelen in een logische volgorde benoemd. Bij gebruik van een ontheffing of vrijstelling kan de gebruiker van de ontheffing/vrijstelling aangeven hoe het stappenplan doorlopen is en waarom men uiteindelijk tot afschot overgaat. Ook de handhaver kan het stroomschema erbij pakken en beoordelen of het juist is om gebruik te maken van de ontheffing/vrijstelling. Een voorbeeld van een probleemanalyse (lees; is er überhaupt een serieus probleem?) en stroomschema voor reeën kan op blz. 66-69 van het stageverslag van mevrouw Miriam de Vries gevonden worden: <http://dspace.library.uu.nl/handle/1874/312187>. Voor diverse soorten zijn dit soort schema's beschikbaar en kunnen aangepast worden op de regionale situatie.

In de huidige FBP-en is niet duidelijk welke preventieve maatregelen zijn ingezet, op welke wijze men tot de conclusie gekomen is dat preventieve maatregelen niet afdoende zijn en afschot maatregelen noodzakelijk zijn. Door duidelijke handvatten mee te geven in faunabeheerplannen zal er naar verwachting een minder grote variatie zijn in de toepassing en meer gebruik van alternatieven, aangezien er dan minder ruimte is voor eigen interpretaties t.a.v. de werkzaamheid en toepasbaarheid van alternatieven en meer bekendheid van nieuwe alternatieven.

Eisen aan een faunabeheerplan (artikel 4.5 en 4.6)

Aanbeveling

Definieer in de begripsbepalingen (artikel 1.1.) handelingen als: alle niet-dodende en dodende maatregelen die gebruikt worden in het faunabeheer om schade/overlast te voorkomen.

Toelichting

De provincie is bevoegd om regels te stellen aan een faunabeheerplan (PS). De Dierenbescherming adviseert de provincie om die regels dusdanig op te stellen dat het plan bijdraagt aan het voorkomen van schade en overlast op een manier waar zowel mens als dier zoveel mogelijk gespaard wordt. Door (extra) duidelijk te maken dat het faunabeheerplan handelingen kan bevatten die niet-dodend zijn, geeft de provincie aan de FBE mee dat zij een totaalplan kunnen /moeten opstellen. Een die zoveel mogelijk diervriendelijke alternatieven meeneemt en daarmee het gebruik van de ontheffing/vrijstelling om dieren te doden zoveel mogelijk beperkt. De provincie Zeeland eist dat preventieve maatregelen beschreven worden (artikel 4.5.h) voor schadebestrijding, maar dit dekt niet geheel de lading (populatiebeheer en vrijstellingen).

Eisen aan een faunabeheerplan – uitoefening jacht (artikel 4.7)

Aanbeveling

Neem naast de al opgestelde regels t.a.v. de jacht ook op dat schade door jachtsoorten inzichtelijk gemaakt moet worden.

Toelichting

De provincie heeft nadrukkelijk meer mogelijkheden om de jacht op de 5 wildsoorten beter te monitoren, onder de nieuwe Wet natuurbescherming. Die kans zou zij moeten benutten om deze dieren een betere bescherming te bieden. Voor veel van deze wildsoorten geldt dat zij door intensievere landbouw, en ander landgebruik door mensen, sterk in de verdrukking zijn gekomen. Nu is echter nauwelijks bekend of de extra druk die jacht op deze dieren legt nog wel verantwoord is. Door in elk geval regels te stellen zo dat meer inzicht wordt verkregen over de aantallen aanwezig, het afschot en de schade die deze dieren mogelijk veroorzaken, kan in de toekomst bepaald worden of jacht nog maatschappelijk te verantwoorden is. Met name het aspect: is er sprake van schade? Is daar bij van belang. Overigens is de Dierenbescherming van mening dat dit niet het geval is, maar dat staat los van het feit dat jacht onder de Wet natuurbescherming onder bepaalde omstandigheden is toegestaan in Nederland.

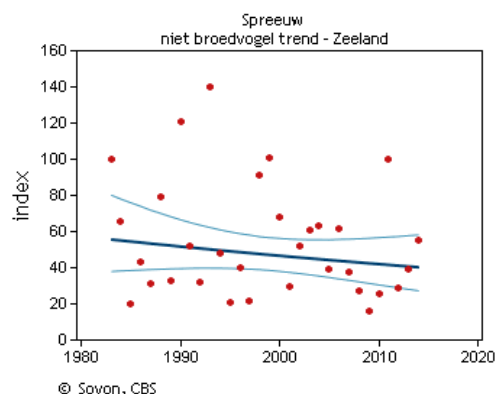
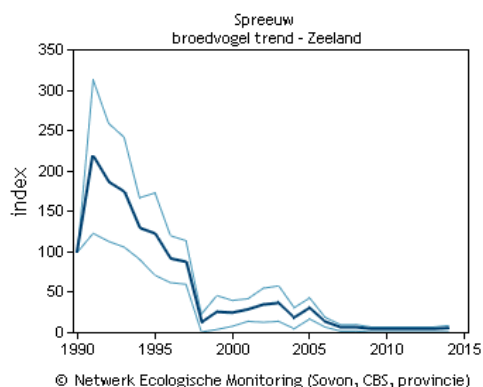
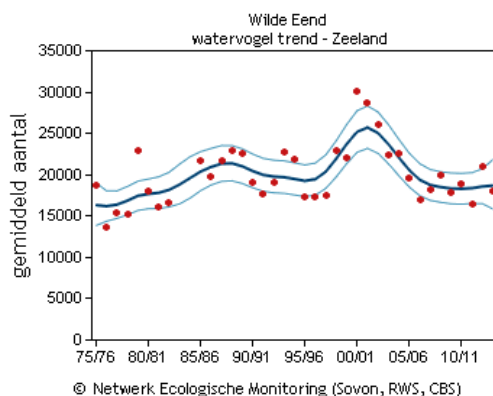
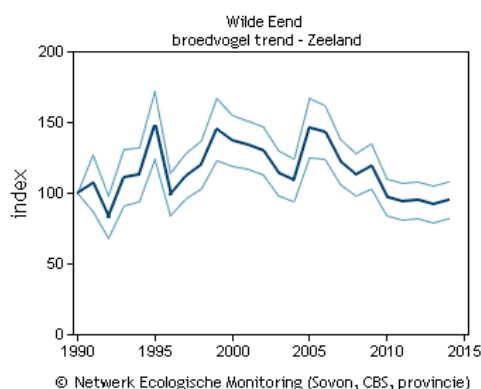
Vrijstellingen (Bijlage III, artikel 6.2)

Aanbeveling

Schrap de mogelijkheid om over te gaan tot het doden van Wilde eenden en Spreeuwen via een vrijstelling.

Toelichting

De provincie Zeeland geeft vrijstellingen om Wilde eenden en Spreeuwen het hele jaar door te mogen doden met het geweer ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren. De Dierenbescherming is geen voorstander voor het verlenen van vrijstellingen om dieren te doden. Een vrijstelling voor het verjagen middels niet dodende maatregelen is voldoende om deze dieren te weren. Bovendien geldt voor beide soorten dat zij qua aantallen een continue dalende trend in Zeeland laten zien (zie onderstaande figuren: broedvogeltelling = voorjaarstelling, watervogeltrend = wintertelling). Het is dan ook niet verantwoord om doden als middel via een vrijstelling op te nemen als de provincie staat voor duurzaam beheer. Bovendien geldt voor Wilde eend al dat deze soort vrij bejaagbaar is in de periode van 15 aug. t/m 31 januari. Een extra vrijstelling in deze periode voor het doden van dieren is zeker niet noodzakelijk.

Visie op dieren(nood)hulp – algemene opmerking

Aanbeveling

Stel een visie / beleid op t.a.v. dieren(nood)hulp om het welzijn van dieren te waarborgen.

Toelichting

De provincie is vanaf 1 januari 2017 bevoegd om toestemming te verlenen voor het opvangen van in nood zijnde inheemse dieren. De Dierenbescherming kan niet terugvinden of de provincie hierop een visie heeft of aanvullende regels stelt. Hierdoor kan de opvang van dieren die in nood zijn gekomen door bv. een visdraad/aanrijding of verwonding op andere wijze in de knel komen of niet op kwalitatief goede wijze worden uitgevoerd. Graag horen wij van de provincie wat haar visie is op dit onderwerp.

De ontwerptoelichting regeling natuurbescherming geeft aan dat GS voor de opvang van inheemse hulpbehoevende dieren toestemming middels een ontheffing moet afgeven:

GS verleent ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, of 3.8, eerste lid, van de wet van de verboden gesteld in de artikelen 3.2, zesde lid, en 3.6, tweede lid, van de wet, en voor wie vrijstellingen gelden op grond van artikel 2.3 in samenhang met bijlage 2, onderdeel d, van de Regeling houders van dieren. Door de aan de ontheffingen voor opvangcentra verbonden eisen ten aanzien van de kwaliteit en de duur van de opvang, is verzekerd dat de opvang zorgvuldig geschiedt en dat de dieren zodra dat mogelijk is weer in de natuur worden teruggezet. Hoe kijkt de provincie Zeeland hier tegenaan?